

50

27

38

18

46

La Galeria

- 73** LITERATURA
Entrevista a Joan Todó
- 74** LITERATURA
Els pardals de la història
Joan Daniel Bezsonoff
- 75** LITERATURA
El primer llibre dedicat a l'antifabrià Marià Grandia permet recuperar un dels més antics estudis dialectals
Lluís Bonada
- 76** CINEMA
Darrere de Hildegard Knef...
Àlex Gorina

- 77** TELEVISIÓ
Shakespeare
Toni de la Torre
- 78** TEATRE
Versió Hamlet
Francesc Foguet i Boreu
- 79** ART
Constel·lació Bassat
Ricard Mas Peinado
- 80** ART
Ordre a casa
Joan Abelló Juanpere
- 81** GASTRONOMIA
La cuina del futur?
Jaume Fàbrega

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda per cap mitjà: mecànic, fotoquímic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, ni de cap altra mena, sense permís de l'editor.

Sant patró dels llibres

Un any més –i que dure– la diada de Sant Jordi dona peu a l'agitació del sector del llibre. La lectura, ai! Convulsa i sacsejada, com totes les altres arts i indústries de l'oci i la cultura, per la irrupció agressiva de les noves tecnologies. El debat, la discussió i la tensió, es manté en tots els fronts: el disc, la premsa, el teatre, el cinema, l'art... Els nous beneficiats de la cultura consideren sovint sobrer o absurd pagar per continguts. Els nous formats permeten la trampa més que mai. N'hi ha que s'hi resignen, n'hi ha que protesten, n'hi ha que intenten reaccionar i n'hi ha, fins i tot, que defensen el canvi. Són els que reivindiquen els beneficis de “la democratització de la cultura”, més saludable encara que la de la proteïna o la dels viatges en avió.

Els efectes de l'era digital han estat molt més contundents en àmbits com el del disc o la premsa que en el de l'edició. El llibre electrònic encara no ha desplaçat el de paper, però les xifres de vendes dels anys noranta, quan, per exemple, una novel·la en català d'impacte s'enfilava fins als setanta mil o vuitanta mil exemplars, o quan s'editava poesia amb normalitat i tranquil·litat d'esperit, ara semblen de fantasia. Les editorials pugnen per aguantar gràcies a equilibris precaris i a renúncies sovint amargues. Deia Mariano José de Larra que “escriure a Espanya és plorar”. Joan Fuster reblava l'aposta i denunciava tristament que l'escriptor català ho tenia molt més magre. Que havia de resignar-se al bilingüisme i a l'activitat frenètica només per guanyar-se la vida.

En dues dècades algunes coses han millorat i altres han empitjorat. En tot cas, l'índex de lectura en català més saludable, que és el de Catalunya, no supera el 30 per cent del total. El castellà es manté hegemònic en un àmbit que els indocumentats consideren *a priori* favorable per a una llengua més de prestigi que d'utilitat. Però no és així. La solidesa del mercat castellà permet suportar millor els canvis de tecnologia, els de format i els de tendències. Òbviament, el castellà no és l'anglès, i també arrossega els seus patiments. Però la poesia, el teatre, l'assaig, el còmic i la traducció respiren amb més tranquil·litat en aquesta llengua.

Encara s'arrossega la polseguera que ha alçat el manifest del Grup Koiné. Els esperits més conformistes, pragmàtics o estratègics s'han alterat. Els seus detractors els han atribuït tota mena de mals i pecats. Des del do de la inoportunitat fins a l'estupidesa fonamentalista. D'acord. Però, nervis a part, no convindria gratar més endins i considerar que el català –la literatura catalana– es mereix la reflexió i l'acció –a favor– permanents?